

ZORUNLU KARŞILIKLARA İLİŞKİN BASIN DUYURUSU

Para politikası aracı ve makro ihtiyati bir araç olarak kullanılan zorunlu karşılıkların daha sade bir yapıya kavuşturulması amacıyla zorunlu karşılığa tabi yükümlülüklerin hesaplanmasında yurt içi pasif toplamından belirli kalemlerin indirilmesi yöntemi yerine, doğrudan zorunlu karşılığa tabi kalemlerin dikkate alınması şeklinde bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu şekilde, para politikası üzerinde doğrudan etkisi bulunmayan ve operasyonel süreçlerin etkinliğini azaltan küçük tutarlı birçok kalem zorunlu karşılık yükümlülüğü kapsamı dışına çıkarılmıştır.

Yeni düzenleme ile zorunlu karşılığa tabi yükümlülüklerin;

- a) Mevduat/katılım fonu,
- b) Repo işlemlerinden sağlanan fonlar,
- c) Kullanılan krediler (Hazine garantisiyle sağlananlar hariç),
- ç) İhraç edilen menkul kıymetler (net),
- d) Sermaye benzeri borçlar (öz kaynak hesaplamasında dikkate alınanlar hariç),
- e) Yurt dışı şubeler nezdinde izlenen krediler,
- f) Yurt dışı şube nezdinde izlenen yurt içi yerleşiklerin mevduatı/katılım fonu,
- g) Yurt dışı merkez ve şubelere net yükümlülüklerin (e) ve (f) bentlerindeki tutarları aşan kısmı,
- ğ) Kredi kartı ödemelerinden borçlar

kalemlerinden oluşmasına karar verilmiştir.

Söz konusu değişiklikle piyasaya yaklaşık 1 milyar ABD doları döviz likiditesi sağlanması öngörülmektedir.

Diğer taraftan, küresel finans piyasalarındaki son gelişmeler dikkate alınarak, rezerv opsiyonu mekanizmasının (ROM) otomatik bir dengeleyici olarak daha etkin çalışması ve bu şekilde finansal istikrarın desteklenmesi amacıyla Türk lirası zorunlu karşılıkların döviz cinsinden tesis edilmesi imkânı uygulamasında rezerv opsiyonu katsayıları (ROK) aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Döviz Tesis İmkânı Dilimleri (%)	Mevcut ROK	Yeni ROK
0-30	1,4	1,4
30-35	1,5	1,5
35-40	1,8	1,8
40-45	2,2	2,6
45-50	2,5	2,9
50-55	2,7	3,1
55-60	2,8	3,2

Bankalar döviz ROM imkânını istikrarlı bir şekilde kullanmakta olup, yararlanma oranı yüzde 90,6 (54,3/60) düzeyindedir. Söz konusu imkân zorunlu karşılık kapsamına alınmış olan finansman şirketlerince de yüzde 46,3 (27,8/60) oranında kullanılmaktadır. Mevcut imkân dâhilinde Bankamız nezdinde 33,7 milyar ABD doları değerinde döviz tutulmakta olup, yapılan değişikliğin Bankamız rezervlerine katkısında bankaların tercihleri belirleyici olacaktır.

Söz konusu düzenlemeler 17 Ocak 2014 tarihli yükümlülük cetvelinden itibaren geçerli olacak ve tesis dönemi 31 Ocak 2014 tarihinde başlayacaktır.

Kamuoyunun bilgisine sunulur.